AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVRUPA'DAN ABD'YE İRAN İLE GERİLİMİ TIRMANDIRMAMA UYARISI

-

15.05.2019

Deutsche Welle (13 Mayıs 2019)

AB ülkelerinden İran'a karşı Basra Körfezi'nde askeri varlığını güçlendiren ABD'ye uyarı geldi. AB, Washington'ın gerginliği tırmandırmamasını istedi.

Amerika Birleşik Devletleri ile İran arasında gerginlik tırmanırken, Avrupa Birliği'nden (AB) Donald Trump yönetimine uyarı geldi. Brüksel'de ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo ile yaptığı görüşme sonrası konuşan AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini, Washington ve Tahran'a itidal çağrısında bulunarak, tansiyonun askeri olarak yükseltilmesinden kaçınılmasını istedi. Diyaloğun önemini vurgulayan Mogherini, "İran'la varılan nükleer anlaşmayı ve anlaşmanın uygulanmasını tamamen destekliyoruz" diye konuştu.

Mogherini'nin uyarısı, ABD'nin Tahran'a karşı Basra Körfezi'nde askeri varlığını artırma kararı aldığı bir dönemde geldi. ABD, bölgeye savaş gemisi, amfibi hücum gemisi ve Patriot füze savunma sistemi gönderdiğini duyurmuştu.

Brüksel'de İran mesaisi

İran'ın Batılı ülkeler ile varılan nükleer anlaşmadan kısmen çekilme kararı almasının ardından Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık'ın Dışişleri Bakanları ilk kez Brüksel'de bir araya geldi. Nükleer anlaşmanın mimarları arasında yer alan üç ülkenin dışişleri bakanları, Brüksel'e sürpriz bir ziyarette bulunan ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo ile de bir araya geldi.

Pompeo ile görüşen Avrupalı bakanlar da ABD'ye İran'la varılan nükleer anlaşma konusunda tansiyonu yükseltememe çağrısı yaptı. Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, Pompeo ile görüşmesinde bölgede tansiyonun yükselmesinden duydukları endişeyi dile getirdiğini söyledi. Maas, "Askeri olarak orada gerginliğin tırmanmasını istemiyoruz" diye konuştu. Maas ülkesinin İran'la varılan nükleer anlaşmayı Tahran'ın nükleer silahlardan vazgeçmesi için bir temel olarak gördüğünü de sözlerine ekledi. Maas, anlaşmayı İran'ın gelecekte nükleer silahlara sahip olmaması ve güvenlik açısından gerekli gördüklerini vurguladı.

İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt da bölgede gerginliğin tırmanmasından duyulan kaygıyı "Kaza sonucu oluşabilecek bir çatışma riskinden endişe duyuyoruz" sözleri ile dile getirdi. İran'ı nükleer silah üretimine geçmeye riski olduğunun altını çizen Hunt, "Herşeyden önce İran'ın tekrar nükleer silahlardırma yoluna girmeyeceğinden emin olmalıyız çünkü İran nükleer bir güç olursa, komşuları da olmak isteyecektir" diye konuştu.

Ruhani ültimatom vermişti

İran Devlet Başkanı Hasan Ruhani geçtiğimiz hafta bir açıklama yaparak Avrupalı ülkelerden ABD'nin yaptırımlarının İran ekonomisinde yarattığı etkinin telafi edilmesi için harekete geçmesini istemişti. Ruhani, AB ülkelerine 60 gün süre tanıdığını açıklamıştı. Avrupa ülkeleri İran'dan gelen ültimatomu kabul etmemişti.

ABD Başkanı Donald Trump, 2015 yılında Tahran ile imzalanan nükleer anlaşmadan geçtiğimiz yıl çekilme kararı almış ve ardından İran'a yeniden yaptırım uygulamaya başlamıştı. İlk yaptırımlar Ağustos 2018'de, yaptırımların ikinci paketi ise 5 Kasım 2018'de devreye sokulmuştu. Yaptırımların yanı sıra, İran Devrim Muhafızlarını Nisan ayında "terör örgütü" ilan edilmişti.

İran da geçtiğimiz hafta aldığı bir kararla Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesi, Avrupa Birliği ve Almanya ile 2015 tarihinde imzaladığı anlaşmanın yükümlülüklerinin bir kısmını askıya alacağını açıklamıştı.

AFP,dpa/ÖA,JD

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: